

Kultur- och fritidsplan 2019-2022

I Knivsta kan du vara, verka och växa.

Dokumenttyp:	Plan
Diarienummer:	KS-2019/325
Beslutande nämnd:	Kommunstyrelsen
Beslutsdatum:	29 april 2019
Giltighetstid:	31 december 2022
Dokumentansvarig:	Kultur- och fritidschef

Förord

Knivsta kommun ska verka för en attraktiv närmiljö och välmående invånare. För att lyckas med det är kommunens kultur- och fritidsverksamheter viktiga och målsättningen är att skapa förutsättningar för en god hälsa och erbjuda en meningsfull fritid, med särskilt fokus på unga.

Vad ska prioriteras? En långsiktig plan skapar kontinuitet och möjliggör för verksamheterna att vara kreativa inom ett gemensamt ramverk. Den röda tråden är samverkan – mellan kommun, invånare, civilsamhälle, förenings- och näringsliv.

Tillsammans skapar vi ett socialt hållbart samhälle där alla kan vara, verka och växa!

Knivsta 29 april 2019

Peter Evansson, ordförande i Kommunstyrelsen.

.....

Innehållsförteckning

1.0 Inledning

- 1.1 Utgångspunkter
- 1.2 Syfte och mål

2.0 Verksamhetsmål för ett socialt hållbart Knivsta

- 2.1 Biblioteket
- 2.2 Fritidsgårdsverksamhet
- 2.3 Idrotts- och fritidsanläggningar
- 2.4 Knivsta Centrum för Idrott och Kultur
- 2.5 Konst och kulturarv i det offentliga rummet
- 2.6 Kulturskolan
- 2.7 Naturskolan

3.0 Uppföljning

- 3.1 Strategikarta
- 3.2 Indikatorer

4.0 Definitioner

1.0 Inledning

1.1 Utgångspunkter

Utgångspunkterna för planen följer utgångspunkterna i kommunens kultur- och fritidspolitiska program, där Knivsta vision 2025 är den främsta utgångspunkten tillsammans med Agenda 2030.

1.2 Syfte och mål

Syftet med planen är att ha en samsyn kring vilka prioriteringar som behöver göras för att nå kommunens vision.

Det långsiktiga målet är att skapa förutsättningar för barn, unga, vuxna och äldre att vara, verka och växa i Knivsta utifrån sina behov. Det gäller både kultur- och fritidspolitiskt program och planen. Med **vara** vill kommunen erbjuda välkomnande mötesplatser att vara på, i både centralort och landsbygd. Med **verka** vill kommunen skapa förutsättningar att kunna verka – som deltagare, arrangör, spontant, planerat, inom kultur och fritid, på egen hand eller tillsammans med andra. Med **växa** vill kommunen ge invånarna möjlighet att växa och utvecklas, samt erbjuda en attraktiv närmiljö som långsiktigt leder till att kommunen växer.

Planen innehåller 15 mål som visar vad kommunens kultur- och fritidsverksamheter ska prioritera. Samtliga ska genomsyras av ett inkluderande, jämlikt och jämställt förhållningssätt.

2.0 Verksamhetsmål för ett socialt hållbart Knivsta

2.1 Biblioteket

Biblioteket vänder sig till alla kommuninvånare med särskild tonvikt på barn och unga. Som mötesplats med ett brett kultur- och informationsutbud verkar biblioteket folkbildande för ett meningsfullt liv och en positiv utveckling för samhället. Personalen arbetar nära invånarna och samarbetar med övriga verksamheter inom Kultur och fritid och föreningslivet.

Vänföreningen för biblioteket samarrangerar program för vuxna. Biblioteksanvändningen förändras, allt fler behöver hjälp med utskrifter och datorproblem. Biblioteket är en plats för alla kommunens invånare och bidrar till att besökarna inkluderas i det digitala samhället. Distansstuderande och pendlare till högskolor i närområdet efterfrågar studieplatser.

Kommunen ska verka för att:

1. *Främja och stödja barns och ungas läsande. Litteraturen ska inte bara vara underhållande utan även främja fri åsiktsbildning.*
2. *Stärka den digitala kompetensen, utveckla de digitala tjänster som finns inom verksamheten samt erbjuda medier i olika format. Gäller i synnerhet biblioteket men även för övriga verksamheter inom Kultur och fritid.*
3. *Låta kultur- och informationsutbudet präglas av innehållsmässig mångfald oavsett format.*
4. *Tillgängliggöra information och upplevelser för målgrupperna barn och unga, äldre, personer med funktionsvariationer, de nationella minoriteterna samt personer som har annat modersmål än svenska.*

2.2 Fritidsgårdsverksamhet

Knivsta Fritidsgård är en centralt belägen mötesplats för ungdomar i åldersgruppen 13-19 år. Verksamheten erbjuder olika aktiviteter och uppmuntrar och stödjer aktivt ungdomars egna

initiativ - att själva organisera sig, driva projekt och starta föreningar. Kommunen erbjuder även ungdomsverksamhet och aktiviteter utanför fritidsgården. Hur fritidsgårds- och ungdomsverksamhet ska se ut och utvecklas är en viktig fråga som ska prioriteras.

Kommunen ska verka för att:

5. *Stötta ungdomars egna initiativ och ge dem möjlighet att engagera sig och kunna påverka.*
6. *Kvalitetssäkra och utveckla öppen fritidsverksamhet.*

2.3 Idrotts- och fritidsanläggningar

Knivsta kommun har fyra sporthallar. Det är Hälsohuset i centrala Knivsta, Alsike sporthall och två i Knivsta Centrum för idrott och kultur. I Hälsohuset finns även simhall och ett gym. Hälsohuset är en viktig mötesplats i kommunen som vill möta barns och vuxnas behov av simskola, fritid, rekreation och föreningsverksamhet. Verksamheten har ett stort utbud av gruppträning, gym, simning och bad-lek som erbjuder hälsa för många.

Ängbyskolan, Segerstaskolan, Brännkärrsskolan, Högåsskolan samt Lagga skola och Långhundra skola har mindre gymnastiksalor med möjlighet för föreningar eller privatpersoner att boka in aktiviteter under terminerna. I kommunen finns ett tiotal anläggningar med fotbollsplaner, varav den i Alsike har konstgräs. Alla utom konstgräsplanen drivs i föreningsregi. Övriga anläggningar är badplatser, elljusspår, vandringsleder, spontanidrottsplatser, skateramper, konstgräs för fotboll och ute-gym.

Kommunen ska verka för att:

7. *Tillgodose behov av anläggningar som finns idag och som kommer att öka i och med att kommunen växer, där en mångfald av människor möts.*
8. *Erbjuda säkra och tillgängliga anläggningar för alla invånares olika behov med prioritering på barn och ungdomar.*

2.4 Knivsta Centrum för idrott och kultur

Knivsta Centrum för idrott och kultur är kommunens största mötesplats där unga och äldre, kultur- och idrottsintresserade, amatörer och professionella uppmuntras att vara, verka och växa. Kultur och fritids verksamheter, kulturproduktioner, förenings- och näringsliv, studieförbund samt regionala samverkansprojekt ges nu väsentligt förbättrade förutsättningar.

Kommunen ska verka för att:

9. *Utveckla Knivsta Centrum för idrott och kultur till en kreativ mötesplats där alla uppmuntras att vara, verka och växa – inom både kultur, idrott och fritid, spontant och organiserat.*

2.5 Konst och kulturarv i det offentliga rummet

För att människor ska trivas och må bra är det viktigt att det offentliga rummet är estetiskt tilltalande. Konsten i det offentliga rummet ger karaktär åt gator och torg och kan fungera som orienteringspunkter i stadsrummet. Att möta konst i vardagen ger upplevelser, öppnar för samtal och reflektion samt ger möjligheter att se samtiden ur nya perspektiv. På förskolor, skolor och kommunens arbetsplatser är konsten ett viktigt verktyg för att skapa trivsamma, utvecklande och socialt hållbara vistelsemiljöer.

Ett aktivt arbete med kommunens konstsamling skapar, förutom bättre värden i gemensamma utrymmen, ett viktigt historiskt dokument där konstens årsringar bevaras för framtiden.

Kulturarvet är viktigt för identitet och förankring, och kommunen har en rik och spännande kulturhistoria. Knivsta och kommunens övriga landsbygdsorter har sedan stenåldern varit boplatser av stor betydelse. Våra fem bygdegårdar är viktiga knutpunkter för det lokala samhälls- och kulturlivet runt om i kommunen.

Kommunen ska verka för att:

- 10. Tillföra och tillgängliggöra konstnärliga gestaltningar och konstverk i barns och ungas vistelsemiljöer.*
- 11. Införskaffa nya konstverk och skapa en konstsamling med ett brett anslag när det gäller konstnärernas etnicitet, kön, ålder, socialgrupp samt konstnärligt uttryck/teknik.*
- 12. Utformningen av det offentliga rummet och uppbyggnaden av Knivstas estetiska identitet präglas av konstnärlig kvalitet och social hållbarhet som bidrar till attraktiva livsmiljöer.*
- 13. Tillgängliggöra vårt kulturarv våra kulturhistoriska platser, kulturmiljöer, friluftsområden och bygdegårdar på ett sätt som passar samtiden och tilltalar vår unga befolkning.*

2.6 Kulturskolan

Kulturskolan i Knivsta är en frivillig, avgiftsbelagd fritidsverksamhet. Barn och ungdomar ges möjlighet till kreativt skapande och att delta i det kulturella livet. Här skapas en grund för amatörer och blivande professionella utövare, eleverna erbjuds ett brett utbud såsom musik, bild, dans, nycirkus, design, drama och modern digitalteknik. Målet är att förmedla ett kulturarv till eleverna samtidigt som kommunen vill satsa på förnyelse och samtida och framtida uttrycksformer. Utbudet ska utformas så att ingen grupp i samhället ska uteslutas, utan stärker och utvecklar alla barn och ungdomars kreativa förutsättningar. Balans mellan centralort och kommunens övriga delar ska beaktas så att barn och ungdomar får tillgång till kulturskolans utbud i kommunens olika delar. För kulturskolan innebär social hållbarhet att Knivstas barn och ungdomar har tillgång till sina fritidsintressen i ändamålsenliga lokaler med utrustning av god kvalitet.

Kommunen ska verka för att:

- 14. Genom varierande undervisningsformer och ett brett utbud ge plats åt fler.*

2.7 Naturskolan

Knivsta naturskola i Eda är en förvaltningsöverskridande verksamhet med uppdraget att väcka intresse, fascination och engagemang för den lokala natur- och kulturmiljön bland kommunens alla invånare, speciellt barn och unga. Verksamheten bedrivs i den omgivande naturen och utgår från en upplevelsebaserad metodik.

Naturskolan arrangerar naturskoledagar och fortbildning för att på det sättet stödja och stimulera pedagoger i kommunens förskolor, skolor och fritidshem att i högre grad använda sig av när-naturen i sina verksamheter. Naturskolan arrangerar också en rad kostnadsfria aktiviteter dit allmänheten bjuds in för att få möjlighet att upptäcka ett rikt friluftsliv och rekreation i närmiljön.

Det är aktiviteter såsom fågelskådning i Gredelby hagar, friluftsdagar på Eda lägergård, familjeläger och Knivstaåns dag och sker i samverkan med olika lokala föreningar och organisationer. Naturskolan är en mötesplats för dem som kan behöva vägledning ut i naturen.

Kommunen ska verka för att:

15. Skapa nya mötesplatser där natur och kultur möts på ibland oväntade sätt.

3.0 Uppföljning

3.1 Strategikarta och fokusområden

För att lättare följa upp målen och samarbeta såväl inom som utom Kultur och fritid kommer ett gemensamt verktyg att implementeras – strategikartor. En strategikarta synliggör vilket mål vi arbetar med, och vad vi ska göra inom varje fokusområde. Fem fokusområden är identifierade vilka bör utvecklas för att kommunen ska nå målen:

3.2 Indikatorer

Kultur och fritid kommer att använda sig av de indikatorer som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen tar fram.

4.0 Definitioner

Alla	Oavsett etnicitet, tro, utseende, sexuell läggning, åsikt, funktionsnedsättning, klasstillhörighet och status, kön eller könsöverskridande identitet/uttryck.
Drogfri	Fri från alkohol, tobak, e-cigarretter och andra droger.
Fritid	Det som sker, individuellt eller tillsammans med andra, på invånarens fria tid – utanför tex arbete, utbildning eller annan huvudsaklig syssel-sättning. Det kan vara sport, friluftsliv, kulturaktiviteter, scouting mm.
Inkludera	Något man <i>gör</i> . Med ett inkluderande bemötande blir du som person sedd, lyssnad på och respekterad för den du är. Att inkludera är att säkerställa att ingen diskrimineras eller exkluderas. Det är att göra varandra delaktiga och dra nytta av varandras olikheter. Genom att kommunicera inkluderande bryts normer och fördomar, dvs de osynliga regler som bygger upp samhället och bestämmer vad som uppfattas som "normalt".
Jämlikhet	Något man vill <i>uppnå</i> genom inkludering (se ovan). Alla erbjuds samma sak, människor oavsett bakgrund ska få tillgång till samma möjligheter - vissa behöver därav mer stöd. Alla ska även erbjudas likvärdig service, ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Ingen får diskrimineras. Med möjligheter läggs särskild vikt vid att kommunen ska ge alla möjlighet att vara, verka och växa i verksamheterna.
Jämställdhet	Kvinnor, män och icke-binära ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter inom alla väsentliga områden i livet.
Kultur	I detta program menar vi kultur som estetiskt skapande och upplevelser inom exempelvis litteratur, konst, musik, scenkonst, och film men även formgivning och arkitektur. Kultur kan också vara antropologisk och spegla kulturer, kulturarv och det omgivande samhället.
Mötesplats	En fysisk eller digital plats där människor kan mötas, vara, verka och växa.
Nationella minoriteter	Sverige har fem nationella minoriteter; judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Minoritetsspråken innefattar jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli.
Offentliga rummet	Utrymmen inomhus eller utomhus dit allmänheten har enkelt tillträde, t ex gator, torg och parker.
Vision	Uttrycks oftast som ett framtida tillstånd som man vill uppnå, och behöver inte uppfylla formella krav på realism, tidsbundenhet eller mätbarhet.

